

بانک جهانی چیست

در سال ۲۰۰۲، بانک جهانی ۱۹/۵ میلیارد دلار تأمین کرد و در بیش از ۱۰۰ کشور در حال توسعه فعالیت داشت، و بدین وسیله، وجوه و/یا کارشناسی فنی برای کمک به کاهش دادن فقر در این کشورها ارائه کرد.

ما در دنیای زندگی میکنیم که آنقدر ثروتمند است که درآمد جهانی بیش از ۳۱ تریلیون دلار در سال است. در این دنیا، یک فرد متوسط در برخی کشورها بیش از ۴۰,۰۰۰ دلار در سال درآمد دارد. ولی در همین دنیا ۲/۸ میلیارد نفر—بیش از نصف مردم کشورهای در حال توسعه—درآمدی کمتر از ۷۰۰ دلار در سال دارند. در بین آنها، ۱/۲ میلیارد نفر کمتر از یک دلار در روز درآمد دارند.

به همین دلیل ۳۳,۰۰۰ کودک در هر روز در کشورهای در حال توسعه می‌میرند. در این کشورها در هر دقیقه بیش از یک زن در هنگام بدنیا آمدن نوزاد تلف می‌شود. فقر بیش از ۱۰۰ میلیون کودک که بیشتر آنان دختر می‌باشند را از نعمت سواد آموزی محروم می‌کند.

مسئله کاهش دادن چنین فقری، در حالیکه جمعیت همچنان به رشد ادامه میدهد، و تخمین زده شده است که در طی ۵۰ سال آینده به میزان ۳ میلیارد نفر بالاتر خواهد رفت، چالش عظیمی است

فعالیت بانک جهانی معطوف به کم کردن این فاصله و تبدیل منابع کشورهای ثروتمند به عاملی جهت رشد کشورهای فقیر است. بانک جهانی، که یکی از بزرگترین منابع کمک به توسعه در جهان است از تلاشهای کشورهای در حال توسعه به ساختن مدارس و مراکز بهداشتی، تأمین آب و برق، مبارزه با بیماری، و حراست از محیط زیست حمایت میکنند.

نه یک بانک، بلکه یک سازمان ویژه کار. بانک جهانی یک «بانک» به معنی معمولی کلمه نیست، بلکه یکی از نهادهای ویژه کار سازمان ملل متحد بوده و مرکب از ۱۸۴ کشور عضو است. این کشورها مشترکاً در مورد چگونگی تأمین وجه برای موسسه، و چگونگی خرج شدن پول آن، مسئول میباشند. بانک جهانی همراه با جامعه توسعه که تلاشهایشان معطوف به دستیابی به اهداف توسعه هزاره است، مورد تأیید کشورهای عضو سازمان ملل در سال ۲۰۰۰ قرار گرفته و اهداف این سازمانها متوجه کاهش قابل ملاحظه فقر می‌باشد.

«بانک جهانی» نامی است که به بانک بین المللی برای باسازی و توسعه (IBRD) و جامعه توسعه بین المللی (IDA) اشاره دارد. سازمانهای فوق مشترکاً برای کشورهای در حال توسعه و امهای کم بهره، اعتبار بدون بهره، و اعطایه تأمین میکنند.

حدود ۱۰,۰۰۰ کارشناس توسعه از کشورهای مختلف جهان در مقر سازمان بانک جهانی در واشنگتن دی سی یا در دفاتر این سازمان در ۱۰۹ کشور مشغول به فعالیت می‌باشند.

۱/۱ میلیارد دلار کمک. کشورهای کم درآمد دنیا بطور کلی قادر به وام گرفتن در بازارهای بین المللی نمیباشند، و یا صرفاً با پرداخت نرخهای بهره بالا میتوانند پول قرض کنند. این کشورها، علاوه بر کمکها و وامهای مستقیم از کشورهای توسعه یافته، از بانک جهانی اعطایه، وام بدون بهره، و کمک فنی دریافت میدارند که به آنها توانایی تأمین کردن خدمات اساسی را میدهد. این کشورها ۳۵ تا ۴۰ سال برای بازپرداخت و امها وقت دارند، که می‌تواند ۱۰ سال نیز تمدید شود.

• در سال مالی ۲۰۰۲، IDA ۸/۱ میلیارد دلار برای ۱۳۳ پروژه در ۶۲ کشور کم درآمد تأمین نمود.

کمکها و تسهیلات مالی بدون بهره از طرف IDA تأمین می‌گردد، که بزرگترین منبع کمک بدون بهره در دنیا است. تقریباً ۴۰ کشور ثروتمند، توسط هر چهار سال یک بار کمک کردن، پول این وجوه را تأمین میکنند. آخرین باری که این صندوق پُر شد در سال ۲۰۰۲ بود، و تقریباً ۹ میلیارد دلار از اهداگران و ۶/۶ میلیارد دلار دیگر از منابع بانک جهانی دریافت کرد. در آن موقع، اهداگران بیشتر با استفاده از کمکهای IDA—تا حد اکثر

۲۱ درصد از منابع—برای رفع مشکلات ویژه، مانند اپیدمی اچ آی وی/ایدز، که فقیرترین و آسیب پذیرترین کشورهای با آن مواجه هستند، موافق بودند.

اعتبارهای IDA تقریباً یک چهارم از کمک مالی بانک جهانی را تشکیل می‌دهند. گذشته از وجوه IDA، میزان بسیار کمی از درآمد بانک جهانی توسط کشورهای عضو آن تامین می‌شود.

۱/۵ میلیارد دلار وام‌دهی. کشورهای در حال توسعه پر درآمدتر—که بعضی از آنها می‌توانند از منابع تجارتي وام بگیرند، ولی معمولاً تنها به نرخهای بهره بسیار بالا—از IBRD وام می‌گیرند.

IBRD بیشتر از بانکهای تجارتي به کشورهای هائی که از آن وام می‌گیرند برای بازپرداخت مهلت می‌دهد—۱۵ تا ۲۰ سال تا آغاز بازپرداخت اصل وام، با امکان تمدید به مدت سه تا پنج سال. دولتهای کشورهای در حال توسعه برای برنامه‌های خاص وام می‌گیرند، شامل تلاش برای کاهش فقر، ارائه خدمات اجتماعی، حراست از محیط زیست، و ترفیع رشد اقتصادی که سطح زندگی را بهبود خواهد داد. در سال مالی ۲۰۰۲، IBRD وامهایی به مبلغ کل ۱/۵ میلیارد دلار برای پشتیبانی از ۹۶ پروژه در ۴۰ کشور تامین کرد.

افزایش سرمایه. IBRD تقریباً کلیه پول خود را از بازارهای مالی دنیا کسب میکند که مبلغ آن در سال مالی ۲۰۰۲ بالغ بر ۲۳ میلیارد دلار بوده است. برای جمع آوری پول، این سازمان، که درجه اعتبار آن AAA میباشد، اوراق قرضه صادر میکند، و سپس نرخهای نازل بهره را به وامگیران خود ارائه میکند.

گروه بانک جهانی. گروه بانک جهانی متشکل از سه سازمان دیگر، علاوه بر IBRD و IDA، میباشد. بنگاه مالی بین المللی (IFC) سرمایه‌گذاری بخش خصوصی را توسط پشتیبانی از بخشها و کشورهای پرمخاطره بهبود می‌بخشد. سازمان تضمین سرمایه‌گذاری چند جانبه ای (MIGA) بیمه مخاطره سیاسی (تضمین) برای سرمایه‌گذاران در، و وام‌دهندگان به، کشورهای در حال توسعه تامین میکند. و مرکز بین المللی برای تسویه مشاجرات سرمایه‌گذاری (ICSID) مشاجرات بین سرمایه‌گذاران خارجی و کشورهای میزبان آنها را تسویه میکند.

کالاهای جهانی. در طی چند سال اخیر، بانک جهانی منابع قابل توجهی را متوجه فعالیتهائی کرده است که هدف از آنها این است که اثر جهانی داشته باشند. یکی از آنها کاستن بدهی است، و با بکار بستن شیوه‌ای نو برای کشورهای فقیر بسیار بدهکار (HIPC)، بدهی ۲۶ کشور فقیر کاسته شده است، که در مرور زمان باعث صرفه‌جویی به مبلغ ۴۱ میلیارد دلار برای آنها خواهد شد. پولی که این کشورها در رابطه با بازپرداخت بدهی صرفه‌جویی میکنند در عوض صرف مسکن، آموزش و پرورش، بهداشت، و برنامه‌های رفاه برای مردم فقیر خواهد شد.

بانک جهانی، همراه با ۱۸۹ کشور و سازمانهای متعدد، متعهد به یک همکاری جهانی بی سابقه برای مبارزه با فقر شده است. هدفهای توسعه هزاره هدفهای بخصوصی را در مورد ثبت نام در مدرسه، مرگ و میر کودکان، بیماری، و دسترسی به آب، که باید تا سال ۲۰۱۵ برآورده شوند تعیین میکنند.

در میان سایر همکاریهای متعدد جهانی، بانک جهانی پشتیبانی از مبارزه بر علیه اچ آی وی/ایدز را در سرلوح برنامه خود قرار داده است. بانک جهانی بزرگترین تامین‌کننده درازمدت وجه برنامه‌های اچ آی وی/ایدز در دنیا است. تعهدات فعلی بانک جهانی برای برنامه اچ آی وی/ایدز بالغ بر بیش از ۱/۳ میلیارد دلار میباشد، که نیمی از آن برای آفریقای سفلی است.

تنوع عملی فعالیتها. بانک جهانی در حال حاضر دست اندرکار بیش از ۱,۸۰۰ پروژه در کلیه بخشها و کشورهای در حال توسعه میباشد. این پروژه‌ها بسیار متنوع میباشد، مانند تامین خرده اعتبار در بوسنی-هرزگوین و ترفیع آگاهی در مورد ایدز در جوامع گینه، تامین آموزش و پرورش برای دختران در بنگلادش و

بهبود دادن به تحويل مراقبت بهداشتی/درمانی در مکزیک، کمک به بازسازی تیمور شرقی پس از استقلال و یا کمک به هندوستان برای بازسازی گوجرات پس از یک زلزله ویرانگر.

صفحات مربوط به کشورها و پروژه ها در این وب سایت، علاوه بر خلاصه ایی از شرح پروژه ها، جزئیات مربوط به کار عملی بانک را نیز ارائه می دهد.

پیوندهای مربوط

گزارش سالانه

اهم مسائل—نظرات در مورد موضوعات روز

کشورهای عضو

ده چیز که نمیدانستید...